

KAINA:

Metams 8 r., pusmečiui 4 r.
20 k., 3 mėnesiams 2 r. 20
k., 1 mėnesiui 70 k.

UŽSIENIUOSE

metams 11 r.; 9 mėnesiams
8 r. 40 k.; 6 mėnesiams
(pusmečiui) 5 r. 75 k.; 3
mėnesiams 2 r. 90 k.; 1
mėnesiui 1 rub.

SKELBIMAI:

Faktai ellet (4 skiltys prie
tekstą 90 k., po teksto 40 k.

Lietuvių Balsas

LIETUVIŲ BALSAS.

гачуеь.
о, Черниг. г., Желѣзнодоро. аптека.

Тр. 8.
м 169.

Darbo ieškantiems: eilele
jų ieškantiems:
isto 15 k.
AKCIJOS
FRACIJOS adre-
ilis, Saperų g-lė.
lelef. 286-46.
IA visais reika-
kasdien, be so-
nuo 12 v. diena
vakaro.

Skyrium numeris
10 kap.

Metai III.

Petrapilis, 1917 m. gegužės 4 d.

№ 30 (159).

„Laisvės Paskola“, kaip ir visos kitos Rusijos valstybės paskolos, yra apsaugotos visu valstybės turtu. Visų valstybės paskolų, tarp jų ir „Laisvės Paskola“, kuponams ir leidžiamoms tiražu obligacijoms apmokėti išdo kasa privalo duoti pinigų pirmiau, negu visoms kitoms valstybės išlaidoms.

A.†A.

ELENA RADZEVIČAITĖ,

ūmai susirgus greitąja džiova po dviejų mėnesių sunkios ligos, persiskyrė su šiuo pasauliu Smolenske 1917 m. balandžio 14 d. ir palaidota vietos kapuose.

Velionis buvo kilimo iš Kauno gub., Panemunėlio stot.; 1914 m. pabaigė Obelių ūkio mokyklą ir pastaruoju metu gyveno Smolenske.

Gimimėms ir pažįstamiems šią liūdną žinią praneša sesuo K. Braždienė.

Petrapilis, gegužės 4 d.

Žodžiai ir darbai.

Kai žmogus imi skaityti, ką sako visi kariaujančiųjų tautų vadovai dėl karo siekinių, net keista darosi: išeina, kad visi kariauja dėl to paties — laisvės. Būtų dar suprantama, kad sakytų kariauja dėl savosios laisvės. Bet pasirodo, kad visi nori kitiems laisvės. Štai mesenai įsikišo karan ir Amerika. Del ko? Ugi vis dėl tos pačios laisvės. Prakilnus kariaujančiųjų siekiniai visiems net ausis išgraužė. Nelieka užpakalyje ir šių valstybių spauda. Ji kaip imanydama giria savuosius siekinius ir teršia priešininką.

Beskaitant šita visa, net liūdna darosi: vientara begėdiškai meluoja pasauliui į akis, kita — laiko visuomenę tiek kvaila, kad ji tikės panašiais tvirtinimais. Vien kairioji demokratija, kaip Rusijoje taip ir kitur, neduoda sau akių dūmti ir visus dalykus vadina tikrais vardais.

Didžiosios valstybės iš tikrųjų kariauja dėl reikalų, visai negražių. Karo tikslas — išplėsti valstybės plotas, įgyjant jai naujų šalių, kurios galima būtų naudoti ir asimiliuoti. Kitais žodžiais betariant, siekinys — imperijalizmas. Tai aiškiai pabrėžta Anglijoje, karui prasi-
dant. Iš ministerių tarpo išstojo tenai du vyru — Jonas Morli (John Mor-

ley), žinomas publicistas, ir Berns (Burns), darbininkų vadas. Jie laiko save Mažos Anglijos („Little England“) šalininkais, vadinasi eina prieš imperijalizmą ir todėl buvo priešingu karui.

Net Amerika stoji karan dėl to paties imperijalizmo. Gražus jos prezidento Vilsono žodžiai apie tautų teises ištikrųjų lieka tik žodžiai. Parodo tai tarptautinė Amerikos politika. Užteks priminus, kaip ji iškovoję „laisvę“ kubiečiams su pilpiniečiais. Be abejo, iš visų imperijalizmų bus geriausias amerikiečių, nes pati šalis labai demokratiška, bet vis tik jis yra nesmagus tiems, kurie jį jaučia.

Tik karui besitartinant galan, visų imperijalistų sumanymai pradėjo brąškėti. Rusų darbininkai su radikalais išsižada kovoti dėl imperijalizmo, bet plati visuomenė stovi už jį. Dabarties metu daugiausia gali darbininkai su kareiviais, klausantieji įvairių socialistų partijų. Jie verčia laikinąją valdžią mesti imperijalizmo politiką. Kad ir nenoromis, valdžia turi nusileisti. Bet ar ilgam? Be abejo, jos pajėgos ilgai neišsilaus, o darbininkų mažės; taigi, buržuazijos užgaidos vėl pradės imti viršų. Tai vientara. Iš kitos pusės, tarp kovojančiųjų su Vokija valstybių Rusija neturi savo valios. Ji turi daryti tai, ką jai kiti sąjungininkai įsako. Išsižadėjus senosios politikos, Rusijai visai nėr ko kariauti. Bet ji negali taikyties, nes jai to neleidžia sąjungininkai, An-

glijos vedami. Kad šiaip taip pamatavus tolimesnį karą, Rusijos liberalai skelbia, jog iš Vokios gresias pavojus naujai įgytajai laisvei. Kad tai netiesa, numano daugumėnė. Visi junta, kad Vokija taikytusi mielu noru su bet kokia Rusijos valdžia. Kiti dar priduria prie laisvės gynimo, kad reikia sutru-pinti vokiečių vadinamasai militarizmas. Bet vokiečių militarizmui gyvai lygus yra anglų „mazinizmas“. Vieni nori būti stipriausi žemėje, kiti jūrose. Panai-kinti vieną be kito negalima. Kad an-glai patys nesutiks išsižadėti maziniz-mo, taip-pat aišku, o priversti jų nėr kam.

Taigi, Rusija kariauja toliaus sve-timais reikalais ir priversta. Jeigu ji negali nusikratyti geležinės anglų lete-nos, tai kaip gi ji privers sąjunginink-us išsižadėti imperijalizmo? Gali būti kaip tik atžagariai. Jeigu sąjungininkai nugalėtų priešininkus — o tai dabar jau stačiai negalimas daiktas — jie priverstų Rusiją dalyvauti imperijalistinėje poli-tikoje. Tai gal nė nesunku būtų. Juk užsienių reikalus veda ne darbininkų atstovai, o žmonės senosios tvarkos ir imperijalistai. Taip-pat taikos suvažia-viman bus siunčiami vėl tie patys žmo-nės, ir ką jie nutars, kitos valstybės privers daryti, jeigu visuomenė ir ne-norėtų.

Kas kita, žinoma, būtų, jeigu pasi-darytų tokia pat revoliucija kitose ka-riaujančiose valstybėse — ir pirmoje vie-toje Anglijoje. Igtę galės, tikrieji de-mokratai priverstų savo valdžią išsiža-dėti nutęptos „laisvės“ ir vykinti mi-nių idealus. Tik, deja, sunku to laukti. Visa tik kol kas mūsų viltis gauti nepriklausomybę daugiausia remiasi se-nai išmėgintu principu: „kad ne man, tai ir ne tau“, vadinasi dėl kurios tau-tos galiūnai negali susiderėti, kam ji turi tekti, paskelbia ją laisva. Rusijos revoliucijoje, be abejo, mes radom di-delį talkininką ir draugą, bet sprendžia-mosios reikšmės delto tai neturi.

A. Valdemaras.

Lietuviai ir laisvė.

Smolensko Lietuvių Politikos Klubas
1917 m. kovo 18 dienos sueigos nula-
rimas:

Dabarties metu opiausia mūsų siel-varta yra spiesti lietuviai kareiviai, kaip galingiausia tėvynės pajėga. Šis spietimas kuopilniausiai ir vaisingiau-siai įvykdomas, sudarant Lietuvių Pul-kus (lėgijonus), nes:

a) kuopilniausiai ir vaisingiausiai iš visur sutraukiami lietuviai kareiviai, jų vadovai aficeriai, gydytojai, sesers, in-tendantai ir kt.;

b) per tai rimčiausiai būtų iškeltas pasaulio akyvaizdoje lietuvių ryškus ir iškilnus veidas, pritarus tam dalykui Rusijos valdžiai ir kariuomenės vyriau-sybei;

c) ta lietuvių kariuomenė būtų labai reikalinga apginti mūsų tėvynei nuo gresiančių liaudies laisvei pavojų iš despotizmo, militarizmo, pašalinių pro-vokavimo ir mūsiškių nusiminimo pusių. Užtat sueiga visa vienu balsu pave-dė pirmininkavusiam šį nutarimą pra-nešti Lietuvių Tautos Tarybai, kvie-čiant ją, sužinojus Rusijos, Lietuvos ir kitų vietų lietuvių nuomonę, pasirūpinti nutarimo įvykinimu, ir, be to, pa-skelbti lietuvių laikraščiuose.

Jaroslavlė.

Į vieną atsargos pulko rotę š. m. balandžio 11 dieną atvyko nežinomi len-kai kareiviai ir surašinėjo visus karei-vius katalikus, neklausdami, ar jis lie-tuvius, ar lenkas. Man paklausus, iš kur jie atvyko ir kam surašinėja, jie man atsakė: „mes esame pasiūsti lenkų ko-miteto padaryti viso garnizono visų ka-reivių katalikų sąrašus“. Aš, pasikalbė-jęs su lietuviu, randu, kad tai gali išeiti kokia apgaulė, pasirašius lietuviui lenku.

Čia nėra jokių lietuvių organizacijų, ir todėl lenkai gali su nesuipratusiais lietuviu daryti ką nori. Lietuviai! or-ganizuokitės, kad galėtumet sustiprinti savo nuvargusią tėvynę Lietuvą.

Kareivis lietuvis T. Gerikas.

Redakcijos prierašas. Girdėti ir iš daugelio kitų vietų, kad lenkai darą kažkokių surašinėjimus, rašą visus ka-talikus, nesiklausdami. Daugiausia tokie sąrašai yra daromi klatai: nori pagauti lietuvius ir kitų tautų kareivius katali-kus savo tikslams: ar tai parodyti, kad ir lietuviai eina su jais išvien ir kad Lietuva tokiu būdu turi būti kartu su Lenkija, ar dar kokiems kitiems tikslams. Lietuviai kareiviai! kada lenkai ar kas kitas norės jus surašyti, arba, kad jus

patys susirašytumėt, jūs nesirašykite tuojau — pirma gerai sužinokite, kas sąrašus daro ir kam, ir sužinoję praneškite Lietuvių Tautos Tarybai arba Lietuvių Karininkų Sąjungai apie viską, ką busite sužinoję.

Odesos lietuvių rezoliucijos.

Balandžio 3 d. 1917 m. visų Odesos Lietuvių organizacijų atstovai su palaidaisiais Odesos lietuviais, susirinkę Voroncovo rūmuose, svarstė šių dienų lietuvių reikalus.

Sitas susirinkimas vienu balsu priėmė tarp kitų šitokią rezoliuciją:

Sveikiname Rusų tautą, Rusijos Laikinąją Vyriausybę, Rusijos darbo žmones ir kariuomenę, išsivadavusius iš carizmo jungo, ir lenkiamie savą galvas prieš jų nesustojamą sutartinumą ir prieš Rusų kankinių kapynus, savo kraują ir gyvybę nuvertusių carų autokratinę galią ir išprikusių dabartinę laisvę. Karštai trokštame kuogreičiausiai susilaukti Rusijoje demokratinės respublikos, kuri viena tegali suteikti ir užtikrinti pilną politikos, kultūros ir ekonomijos laisvę visiems Rusijos piliečiams ir nustatyti visoms Rusijos tautoms pilną laisvę, teisių ir pareigų lygybę ir kuri padėtų ir mums, lietuviams, išvaduoti savo tėvynę iš Vokios nagų ir užtikrinti Lietuvos nepriklausomybę ir savarankumą, nes kitaip mūsų tauta negali plėtoties ir eiti žmonijos pažangą.

Sveikiname naują lietuvių politinį organą — Lietuvių Tautos Tarybą, kuri galės nuolat reikšti, kam ir kur jos nuožūra reiks, politinę visos Lietuvių Tautos valią; visi esame paimti neapsakomo džiaugsmo, kad visų šiuo metu apsiareiškusių partijų įgaliotieji atstovai sugebėjo galop išvien spresti ir risti bendrą Lietuvių Tautos reikalą. Tautos Tarybos su lietuvių visuomene kontaktui patvirtinti vienu balsu išreikšiamie Tarybai pilną savo užsitikėjimą ir įgaliojimą kiekviename naudingame jos žygyje Lietuvos savarankumo klausime. Džiaugiamės pirmutiniais jos nusisekusiais ūmais žygiais taip greitai iš Rusų laikinos vyriausybės išgavus sankciją lietuvių tautos politinio savarankumo pradui, — žygiais, neturintiais dar sau pavyzdžio, išimtiniais savo svarbumu ir sugebėjimais staiga sunaudoti pakilusi upą dabartinės Rusijos, jos geriausių sūnų, pasiryžusių teisės ir laisvės klausime eiti iki galo.

Gi broliškais Lietuvių Tarybos pasiūlyjimais gudams, žydams, lenkams ir rusams išvien bendrai dirbti ir išvien valdyties Lietuvoj — tas pasiūlyjimas džiugina mus, kaip aktas didžios politinės išminties ir teisybės. Valio Lietuvos Tautos Taryba!

Sudaryti Odesos Lietuvių Tautos Tarybą iš vietinių lietuvių draugijų ir kuopelių įgaliotinių po 3 nuo kiekvienos ir iš palaidųjų lietuvių 20 išrinktųjų, gi viso iš 47 žmonių, leidus pačiai Tarybai kooptuoti pageidaujamus jos išmanymu žmones. Pavesti Tarybai išsiskirti iš savo tarpo 5 žmonių Vykdomą Komitetą.

Bendruose Lietuvių Tautos reikaluose Taryba ir jos Vykdomasis Komitetas tegali žygiuoti per Tietuvių Tautos Tarybą, gi vietiniame Odesos gyvenime Odesos Taryba, veikdama, teina Lietuvių Tautos Tarybos nustatytais principais, o toliaus teisinga būda susilieti savo veikime su Tautos Taryba".

Tą pačią dieną ir toje pačioje vietoje Odesos lietuviai (su viršum 700 žm.) svarstė vietos reikalus ir priėmė šią rezoliuciją:

„Protestuojame prieš kėsiniamsi paversti bažnyčią politikos klubo, politikos giesmių ir maršų giedojimo vieta, vieta politikos demonstracijoms. Protestuojame prieš kiekvieną nors ir menkiausį kėsiniamsi susiaurinti mūsų teisės bažnyčioje. Protestuojame prieš stengiamąsi perkelti Odesos parapiją į Lucko-Zitomieriaus vyskupijos sritį, prieš žygius, kreipiančius statyti klebonais tikrai lenkus, ir pabrėžiame, jog bažnyčios naudai, Dievo garbei ir vienybei reikalinga, kad Odesos parapijos klebonais būtų bet kokios kitos tautos

(italai, prancūzai, armėniai, vokiečiai) žmonės, tik ne lenkai, kurie, kaip parodė praeitis, negali bešališkai valdyti parapiją, negali bešališkai elgties, ypač su lietuviais. Protestuojame prieš kėsiniamsi paversti parapinę mokyklą gynai lenkiška ir reikalaujame, kad mokykla, priimančiosios sąlygos ir visa tvarka būtų teisingai sutvarkyta, dalyvaujant lietuvių atstovams, kad lietuvių vaikų lenkinimui joje nebebūtų vietos.

Reikalaujame, kad vienas iš sindikų būtų lietuvis.

Reikalaujame, kad prie naujosios bažnyčios neatidėliojant būtų paskirtas nuolatinis kunigas lietuvis lietuvių tikėjimo reikalams aprūpinti ir kad sutvarkymas bažnyčioje pamaldų nebūtų kreipiamas lietuviams lenkinti.

Reikalaujame, kad Odesos katalikų labdarių draugija griežtai permainingu savo veikimu ton pusėn, kad joje galėtų dalyvauti ir ja naudoties vienodai visi katalikai, arba kad prie jos vardo būtų prikergtas pavadinimas — lenkų, idant visi žinotų turį dalyką ne su gynai katalikiška, bet ir lenkiška įstaiga.

Maskva.

Lietuvių Moterų Laisvės Sąjungos sušaukto moterų mitingo rezoliucija:

ir Lietuvių Tautos Tarybos pasveikinimas:

Pilietės ir piliečiai, susirinkę Lietuvių Moterų Laisvės Sąjungos sušauktame 16—IV mitinge Maskvoje, išklause pranešimų ir kalbų, pripažino:

1) būtinai reikalinga Lietuvių Moterų Laisvės Sąjunga suglausti visų partijų ir luomų moterų žygiams ir pajėgoms kovai už moterų politikos ir pilietybės teises ir platinai politikos susipratimui tarp moterų;

2) reikalinga, kad visų partijų moters, dirbdamos partijose kartu su vyrais, steigtų kiekvienoje partijoje grupes (kuopelės), stipriai taktika surištas moterų klausimuose (disciplinuotas) ir susizinančias su Lietuvių Moterų Laisvės Sąjunga.

3) draug sveikiname Lietuvių Tautos Tarybą, jau pripažinusią vieną moterų politikos teisę — teisę aktyviai ir pasyviai dalyvauti Lietuvos Steigiamajame Susirinkime.

Ryga.

Rygos lietuvių mitingas tęsėsi dvi dienis: kovo 25 ir 26 d. d. Po karštų kalbų ir debatų buvo nutarta:

1) reikalauti iš Laikinosios Vyriausybės greičiau įkurti Rusijoje demokratinę respubliką;

2) įsteigti Rygos lietuvių sąjungą;

3) sudaryti Rygos lietuvių moterų draugiją;

4) reikalauti, kad būtų sušauktas tremtinių pabėgėlių susirinkimas, kad senoji komiteto valdyba atsisakytų ir būtų išrinkta nauja valdyba iš pačių tremtinių pabėgėlių;

5) organizuoti lietuvių kareivių draugiją.

K. S.

Vitebskas.

Vitebske susidarė Lietuvių Karininkų Draugija, kurioje vienijasi kaip lietuviai kareiviai, taip lietuviai aficeriai ir kar. valdininkai.

Netrukus bus pranešta ir plačiau. Kreipties galima: Витебскъ, Ново-Монастырскій пер. № 7, Литовскій Комитетъ, Lietuvių Karininkų Draugijai.

Kar.

Laikinių trobesių klausimu.

Taisant laikinių trobesių projektai, reikia prisistatyti tos aplinkybės, kurios išplauks į paviršų audringam karui pasibaigus. Reikia pramatyti, ką mes turėsime, ko mums truks trobesių atstatymui ten už kardu sienos Lietuvoje. Dabar tikrų žinių iš ten gauti negalima, kaip negalime sužinoti išanksto, ką siūlo rytojus; bet turint omenyje, kaip aikvoja vokiečiai, laikraščiu žiniomis, mūsų krašto turta, galima jau numanyti, kad to arba kito, būtent: medžiagos, darbininkų, gal ir lėšų ir t. t. ir t. t. užtenkamai neturėsime. Jeigu taip, tai sugrįžus į Lietuvą, noroms nenoroms

reiks to žiūrėti, reikės taikytis prie vargingų gyvenimo sąlygų. Vienas iš opiausių klausimų, su kuriuo teks sugrįžus į Tėvynę susidurti, tai klausimas padėgėliams pabėgėliams pastogės nuo lietaus ir žiemos šalčių. Šiam klausimui išristi turime jau dabar pasiruošti, kad galėtumėm sukurti tvirtai tuos smūgius, kuriuos apskritai siūlo mūsų likimas, — smūgius, kuriais mus sutiks apleistas mūsų kraštas. Laikinių trobesių statymo klausimas, mano nuomone, yra labai svarbus, ypačiai tose vietose, kame ne koks vienišas ar kaimas paleistas dūmais, bet visi apylinkės kaimai. Tokių vietų, man rodos, atsiras nemaža, būtent: pagal prūsų sieną, pradedant Suvalkų guber. iki jūrių, paskiausias antras sunaikintas ruožas eina nuo Suvalkų m. per Kalvariją, Marijampolę, toliaus Dubysa, Venta iki Kuršo ir pagaliau trečias ruožas prasideda nuo Bauskės m. traukia per Kemūnus, Biržus, Pandelį, Skapiškį ir t. t. ir pasibaigia išsiskojęs Vilniaus gubernijoje. Kiek šiuose ruožuose namų yra sunaikinta, sunku tikrai pasakyti; žinoma, statistika daug maž spėti galima, bet tam čia ne vieta ir, be to, nesvarbu žinoti; dabar mums rūpi bendrais brūkšniais pakalbėti apie laikinus trobesius.

Tose vietose, kame mūsų nebuvo, kame trobesiai nesunaikinti, ten laikinių trobesių klausimo nėra. Nėra gal ir ten, kame bus užsilikę bent sienos molinių (krestinių, pluktnių), liutinių (kalkių su žvyru), cimentinių (cemento plytų), mūrinių (degtos molio plytų), kalkių plytų (kalkiai ir žvyras) ir akmeninių trobesių, arba ir ten, kame bus užsilikę nors vienas ūkininkui trobesys, kuris bus galima pritaikyti gyventi, gyvuliams ir savo turtui susidėti.

Bet tose vietose, kame ugnis nušlavė viską, ten, be abejo, reikės statyti trobesiai laikini. Atstatyti Tinkamų trobesių iki žiemai nespėsime; nespėsime to padaryti per 2—3 metus. Be įvairių priežasčių, kurios trukdys, trobesių statymo darbą (stoka medžiagos, darbininkų ir t. t.), reikės juk laukias dirbti sau duoną pasigaminti reikės arti, akėti, sėti ir pjauti; tas atims irgi nemaža laiko. Taigi laikini trobesiai, kuriuos galėsime skubiai per 2—3 savaites pastatyti, būtinai bus reikalingi, o paruošę sau pastogę galėsime jau tarp kitko ruošti medžiagą jau tikriesiems trobesiams ir pradėti juos statyti. Visų pirma turėsime statyti kūtes ir gyvenamus namus, klėtys gi ir daržinės nėra taip jau reikalingos, keleri metai ir be jų bus galima apsieiti.

Statant laikinuosius trobesius, juo labiau jau tikruosius, reikia pagalvoti ir apie tai, kame juos statysime. Dauguma ūkininkų prieš karą gyveno kaimuose, dauguma jų norėjo išsikelti į vienasėdžius, ir tik vieniems, stoka lėšų, kitiems drąsumo, o tretiesiems nenorėjimas ardyti savo senos gūstos—trukdė tą norą. Bet dabar, kai baisiausias karas, padarė visus nelaimingus ir pašalino tas priežastis, kurios į vienasėdžius ūkininkus keltis sulaikydavo, būtinai mums reikia šia nelaime pasinaudoti—*išsiskirti į vienišius*. Taigi su šiuo ir yra surištas vietos trobesio statymo klausimas.

Pabėgėlis kaimietis laikinus trobesius gali pasistatyti senojoj sodyboj, bet jau vėži medžiaga ir statyti nauji, tikrieji trobesiai būtinai reikia naujose sodybose, išsidalyjus į vienišius. Jeigu mes dabar statytumėm kaimus ant sudegusių pelenų, tai būtų, mano nuomone, didelis nusizengimas sau, nes po 15—20 metų reiktų nauji trobesiai ardyti ir kelti jie iš kaimo į kitas vietas, *nes ūkio evoliucija privers mus apleisti kaimus*.

Prieš karą, keldamies į vienišius, negalėdavome sukrauti trobesių per vienus metus, o gaudavome irgi taisyti laikiną pastogę.

Dažnai atsitikdavo taip: bastatydavo pusę ar to arba kito trobesio, apdengdavo jį, o kitą pusę, kitą galą prikergdavo praėjus 5—6 metams, kuomet ūkininkas šiek tiek praturtėdavo. Darydavo žinoma ir taip: pastatydavo iš sykio viso trobesio sienas, apdengdavo dangčiu ir tik vieną galą žiemai tepabaigdavo, o kitą palikdavo kitai vasarai.

Pirmutinis trobesių atstatymo būdas visai nepageidaujamas ir jo turime vengti ir štai dėl ko. Namai, per dusyčiu statyti, silpnai susiriša; kambariai arba priemenės (prieangis) ties surišimu būna šaltesni, nes mūsų sodžiaus meistrai vistiek nemoka

taip gerai ryšių vietas užtaisyti nuo vėjo ir šalčio. Be to, sėsdami namai pradeda ryšių vietose skirtis: darosi plyšių sienose, trūksta dangtų. Tokių trobesių taisymui nėra galo. Sudurtinių trobesių ydos darosi dar aiškesnės kai stato juos ant juodžemio balų, kliaurožemių ir net smėlio sluoksnių. Tokiose vietose trobesiai grimsta ir dažniausiai nevienodai—vienas galas labiau, kitas mažiau, arba vienas šonas daugiau, kitas mažiau, todėl sudurtiniai namai čia jau galutiniai sukežėja. Žinoma, jeigu, statydami sudurtinius namus, išrinktumėm tinkamą vietą, padėtumėm gerą pamatą, tai tos ydos nebūtų tokios žymios, — juk inžinieriai gali pastatyti gerus namus ir baloj, bet inžinieriais ir technika dažniausiai būsime patys ūkininiai, todėl aišku, kad tie mūsų nenuoseklumai tame technikos darbe kaip seniau kartojosi, taip ir dabar kartosis. Jeigu taip, tai vis dėlto vengkime statyti sudurtinių namų.

Antras statymo būdas paruošimas vieno galo viso pastatyto trobesio gyvenimui arba šiaip susidėjimui—tinkamas ir pagirtinas. Čia tuojaus kyla mums klausimas — ar mes galėsime per vieną vasarą pavesti po stogu visus namus ar mes turėsime tiek medžiagos, lėšų ir darbininkų? Man rodosi, kad ne. Jeigu taip, tai aišku, kad atmetus sudurtinių trobesių statymą, pasilieka viena — statyti tam tyčia laikini trobesiai iki bus pastatyti tikri.

Laikinas trobesys juk bus statomas 4—6 metams, todėl jis turi būti pigus, arba jei ir brangus, tai kad medžiaga, iš kurios bus suremtas trobesys, galėtų būti be žymių nuostolių suvartota. Pigiausia medžiaga ir paprasčiausias darbas surištas su ja — molis, velėnos, žabai, medžiai iš apkasų, kartys, samanos, nendrės, šiaudai ir t. t.; brangiausia gi medžiaga — sienojai, gegnės, lentos, plytos ir t. t. Taip pigioji, taip brangioji medžiaga bus reikalinga laikiniams trobesiams statyti, bet vėl pabrėžiame, reikia žiūrėti, kad brangioji medžiaga laikiname trobesyje nenuostotų vertės, kad būtų galima ji paskiaus sunaudoti kitam tikslui. Šitas mums reikia turėti omenyje, taisant laikinių trobesių projektus.

Agronomas P. Variakojis.

Atsakymai iš Lietuvos.

Šie pasiūstieji Rusijon ir Amerikon atsakymai apie pasilikusius Lietuvoje, nesuradę adresatų, grįžo atgal Komitetan:

I. I Mykolo Adamonies paklausimą apie Oną Adamonienę iš Zėnaviescu Ukmergės apskr., gauta iš Lietuvos toks atsakymas: „Ona Adamonienė nesurasta“.

II. I Agotos Genzauckienės paklausimą apie Antaną Tulauską iš Paderų Marijampolės apskr. gauta toks atsakymas: „Gyvenam neblogoi. Motina gyva ir sveika. Trobos sudegė“.

III. I Kazio Kulboko paklausimą apie Magdalėną Kulbokienę iš Virbaliaus Vilkaviškio apskr. gauta atsakymas, kad M. Kulbokienė tuo adresu nesurasta.

IV. I Prano Maculevičiaus paklausimą apie Jaroslavą ir Joną Maculevičius iš Riskovščiznos prie Giedraičių Vilniaus apskr. gauta toks atsakymas: „Vargo nejauciam, esam lig šiol visi sveiki. Sesuo Mikalina mirė“.

V. I Vinco Narkevičiaus paklausimą apie Joną Narkevičių iš Alvisto Vilkaviškio apskr. gauta toks atsakymas: „Gyvenam gerai, vargo nematom, esam sveiki. Trobos sugriautos. Siunčiam visi labų dienų“.

VI. I Emilijos Navošinskaitės paklausimą apie Kazį Žemaitį iš Kavarsko Ukmergės apskr. gauta toks atsakymas: „Kazys Žemaitis su visa šeima gyvena senoje vietoje, visi sveiki, pagalbos nereikalauja, siunčia daug širdingų linkėjimų“.

VII. I Stasio Saulevičiaus paklausimą apie Aleksandrą Grinevieckį iš Gelžių Telšių apskr. gauta toks atsakymas: „Mes esam visi sveiki, gyvename labai gerai, pašalpos nereikalaujam. Širdingi linkėjimai nuo visos šeimos“.

VIII. Į Juozo Trumpauskio paklausimą apie Antaną Trumpauskį iš Kreivių Pagirio par. Ukmergės apskr. gauta toks atsakymas: „Mes esam sveiki ir linksmi, mums sekasi gerai. Savainių dėdė gyvena irgi gerai. Pranešk mums, kur yra Kazlauskis? Sveikinam širdingai“.

IX. Į Jono Visockio paklausimą apie Oną Visockienę iš Lipkiškių Raseinių apskr. gauta toks atsakymas: „Aš ir vaikai esam sveiki. Pinigų dar negavau, prašau siųsti. Sveikinam širdingai“.

X. Į Ernsto Vizinbergo pakl. apie Julijū Macaitį iš Tauragės Raseinių apskr. atsakyta: „Esu sveikas, gyvenu gerai, Tavo tėvai gyvena Bervališkiuose“.

Svedų Lietuvių Komitetas (Svensk-Litauiska Kommittén Stochholm, Post-box 397).

Telegrama Anglų ministeriui Balfurui ir Prancūzų ministeriui Vivijaniui dėl Lietuvos vargų.

Balandžio mėnesyje Amerikos Jungtinių Valstijų sostinėje Vašingtone buvo susirinkusi sąjungininkų valstybių konferencija, kuri svarstė, tarp kitų dalykų, ir taikos sąlygas — be kito ko, apie atlyginimą Belgijai ir kitiems nukentėjusiems kraštams. Lietuvių Draugijos dėl karo nukent. šelpiti Centro Komiteto pirmininkas Valst. Dūmos atstovas M. Yčas pasiuntė Anglų ir Prancūzų įgaliotiniams tokią telegramą, kad jie neužmirštų ir nukentėjusios Lietuvos reikalų:

„Lietuvių Centro Komitetas prašo Tamstą pranešti Sąjungininkų Konferencijai, kad ji, besvarstydama Lenkijos ir Belgijos sušelpimo reikalą, atkreiptų savo dėmesį ir į nukentėjusios Lietuvos vargus, kurios Vilniaus, Kauno, Suvalkų ir Gardino gubernijos jau dveji metai kaip vokiečių rankose. Kadangi armijos po kelis kartus perėjo per Lietuvą, tai jos miestai sunaikinti, jos sodžiai sudeginti, žmonės kenčia didžiausią skurdą ir šaukiasi civilizuoto pasaulio pagalbos“.

Kolpino (Petrap. gub.) Lietuvių mitingo telegramas:

Ministerių Tarybos pirmininkui Lvovui.

Lietuvių susirinkimas apie 350 žm. įvykęs Kolpino baland. 23 dieną, siunčia Laik. Vyriausybei savo širdingų linkėjimų. Mūsų širdys, draskomos per kelis amžius buvusių Rusijos carų despotizmą, dabar kupinos džiaugsmo, kad jau nebeužges spindinti Laisvės saulutė, iškovotos bendromis visų Rusijos piliečių pajėgomis.

Mes visomis savo pajėgomis palaišysim Laik. Vyriausybę ir padėsime jai pastatyti ant žemės kamuolio raudoną vėliavą su aukso raidėmis: „Tegyvuoja taika! Tegyvuoja tautų laisvė!“

Mes šventai tikime, kad Laik. Vyriausybė išstas savo žodį daug kenčiančiai Lietuvai, kad ji turi visas teises, kaip istorijos, taip ir politikos, apsispręsti savo likimą.

Pirmininkas A. Navadnienas.

Sekretorius A. Vaškelis.

Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybai.

Lietuvių Susirinkimas apie 350 žm., įvykęs Kolpino, turia savo pasitikėjimą organui, pagimdymam revoliucijos. Mūsų širdys kupinos šviesios vilties, kad Darb. ir Kareiv. Atstovų Taryba atstovų Rusiją lygybės, brolybės ir laisvės pamatais ir išstas kankinamai per amžius demokratiškai Lietuvai svarų savo žodį, kad ji turi savo apsisprendimo teisę.

Pirmininkas A. Navadnienas

Sekretorius A. Vaškelis.

Lietuvių Tautos Tarybai.

Mes, Kolpino lietuviai susirinkę apie 350 žmonių pasikalbėti apie įvykusią Rusijos vidaus gyvenimo atmainą, siunčiame Lietuvių Tautos Tarybai savo širdingiausių linkėjimų ir pasitikėjimą jos darbais.

Mūsų širdys kupinos šviesios vilties, kad Lietuvių Tautos Taryba sugebės pakreipti mūsų Tėvynės vairą, kad ji lengvai galėtų išplauti laisvės salą, kur jau mes visi bendromis pajėgomis sudarysim naują Lietuvą demokratybės principais su respublikos valdžia.

Pirmininkas A. Navadnienas

Sekretorius A. Vaškelis.

Del lietuvių pulkų.

Perskaitę jūsų laikraštyje Maskvos karininkų lietuvių susirinkimo nutarimą apie lietuvių pulkus, mes vieno veikiamosios armijos pulko lietuviai siunčiame širdingos padėkos Maskvos karininkų susirinkimui, pirmam pradėjusiam gvildyti mūsų tautinių pulkų klausimą ir tikimės, jog Tautos Taryba neatsisakys kreipties, tam klausimui išrišti į Laikinąją vyriausybę.

Kartu pranešame, jog mes labai geidžiam kaip galint greičiau turėti savo tautinius pulkus, nes dabartinis mūsų padėjimas labai keistai atrodo: lenkai važiuoja į savo pulkus, latviai taip pat, musulmonai ir igauniai rengiasi organizuoti taip pat tautinius legijonus, gi mes, neturėdami savo pulkų einame į lenkų ir latvių batalijonus didindami tokiu būdu jų skaičių ir lyg ir rodydami rusams, jog mums tautybės klausimas yra nesvarbus.

Tikimės, jog toks svarbus tautinis klausimas greitu laiku bus išrištas ir mes kareiviai galėsime tarnauti savo pulkuose.

oficeris Valakanis.

Kareivis Velička.

„Matuiza.“

Del laikinosios vyriausybės notos.

Kovo 27 d. laikinoji vyriausybė buvo paskelbusi notą, kurioje tarp kita ko buvo pasakyta, kad karas be aneksijų ir kontribucijų, bet ši nota nebuvo įteikta sąjungininkams. Įteiktojo šiomis dienomis sąjungininkams notoj nebeaiškus tas lozungas, karas be aneksijų ir kontribucijų, yra dargi pasakyta, kad karas iki nugalėjimo. Tokia nota sukėlė, daugiausia darbininkų tarpe, nemažą judėjimą. Atsirado ginkluotų automobilių ir ginkluotų žmonių būriai, kurie šaukė: „šalin laikinąją vyriausybę“, „gana kariauti“ ir t. t. Buvo ir priešingų joms, sveikinančių laikinąją vyriausybę. Vietomis susitikdavo automobiliai, vienas su parašu: „lai gyvuoja laikinoji vyriausybė“, kitas gi — „šalin laikinąją vyriausybę, šalin Miliukovą“ ir t. t. Buvo net šaudymų. Priešinėjai laikinosios vyriausybės keliose vietose šaudė vyriausybės šalininkų manifestantus. Žiurint į tai visa regėjosi, kad jau prasideda valstybinis karas. Bet kareivių ir darbininkų atstovų taryba bendrai su laikinąja vyriausybe pasirūpino išrišti įvykusį incidentą. Balandžio 21 d. pasirodė gatvėse išlipinti kareivių ir darbininkų atstovų tarybos atsišaukimai, kurie ragino laikytis ramiai, nes jų taryba jau susitarusi su laikinąja vyriausybe. Bematant viskas nutilo. Dabar mieste visai jau ramu. Dvi dieni gatvėse uždrausta buvo daryti susirinkimai, mitingai ir manifestacijos.

Mūsų teatras.

„Likimo bausmė“, Šiaulėniškio originalinė drama, „Dėdė atvažiuo“, verstinė komedija, Marijos operos artistų:

Bolšakovo, Gracholskio ir Petrauskio dainos — tai 22 d. š. m. vakaras lietuvių karo intinių naudai.

Vakaras vykęs visais žvilgsniais: pelno davė apie 900 rub., dar daugiau — aistetinio pasigerėjimo. Už visa tai reikia padėkoti C. K. reikalų vedėjui Jurgiui Linartui ir jo žmonai Joanai Linartienei: juodu tą vakarą sutaisė, įvykino ir vyriausias abiejų veiklų roles pavaidino.

Linartai turi tvirtai nusistovėjusią mėgėjų vaidintojų garbę ir jos stengiasi neprarasti. Kiekvienas jų vaidinimas tik naujas geras jų scenos talento bruožas.

P. Linartienė — specialistė traginių rolių ir visados padarė gilų įspūdį. Tokia buvo ir pamišimo scena. Tačiau ji, kai kurių nuomone, nebuvo tokia tipinga, kaip scenoje su kūdikiu moterų būryje; ta scena nebuvo galima atsidžiaugti: tokia ten buvo Linartienė — tikra švelnaširdė lietuvė bobutė, lyg būtų sodiete gimusi ir augusi. Komingeji rolė buvo nebe taip skaidri, nors taisyklinga.

Jurgis Linartas — senesniųjų žmonių rolių specialistas; lygiai geras traginėse rolėse, kaip ir komingose. Gražus balso tambras, aiškus, nekaningas klausytojų negirdimomis pašnibždomis. „Dėdė“ buvo tinkamai umus ir labai gražiu grimu. „Likimo bausmėje“ — taisyklingas, tačiau bespalvis, nes tokia ten autoriaus neišdavyta rolė, neprašmatni.

Jurgis Spurgis — Purėnas buvo idealus liurbis, galįs tikrai pakyrėti savo nuobodumu.

V. Lebkauskaitė, dramos mokinė, žavėjo gražiom akim, bet neseniai prastą sodietės dukterį padarė lyg persentimentale ir miestiskai rafinuota, o ne sodietiskai kemėra. O grįžimas, pavijęjus pamišėlę motiną, buvo per ramus.

Geras garlaivio tarnas — Januševičius; tik kam jis apsitaisė kapitonu? Geras ir vežėjas.

Artistas šalaputra vėjavaikis — Marcinkus stigo nervingo, jauno, tuščio gyvumo kalboje su našle; bet dijaologe su Dėde visa to buvo gana.

A. Leparskaitė ir Z. Strazdaite — gera auklė ir tarnaitė.

Artistai dainininkai jau ką ir besakyti! Petrauskio pramokta dvejetainė naujų lietuviškų dainelių. Gaila, kad ne daugiau: taip visi įdomauja, kaip operos artistas interpretuoja mūsų liaudies dainas. Senosios, dažnai pakartojamos, darosi nebeįdomios.

Geras buvo vakarėlis.

Zinios.

PETRAPILIS.

Koalicinė ministerija. Gegužės 1 d. Vykdomas D. ir K. Atstovų Tarybos Komitetas nutarė 41 balsu prieš 19, 3 susilaikė, įsteigti koalicinę ministeriją.

Petrapilio Liet. Dr. Muz. Kuopa gegužės 9 d., Pollako kursų salėje (Galerijai, 33), vaidins Jasiukačio „Alkani žmonės“. Pradžią 7^{1/2} val. vak. Po vaidinimo žaislai ir šokiai ligi 1 val. nakties.

Karo ministeris Gučkovas atsisakė nuo vietos.

Petrapilis Vidaus reikalų ministerija sustatė įstatymų projektą apie perėjimą iš vienos tikybos į kitą. Tuo įstatymu visi pilnamiečiai be jokio prašymo ir pranešimo gali keisti savo tikėjimą. Nepriaugliai, bet turintieji daugiau ne 14 metų, gali pereiti iš vienos tikybos kiton jų tėvams sutikus.

Vėl „juodasis taškas“. Kareivių ir darbininkų atstovų Vykdomojo Komiteto pirmininkas N. Cheidzė gavo iš „juodojo taško“ tarybos tokį laišką: „Juodojo taško“ taryba, radusi tamstos veikimą kenksmingu valstybei, nusprendė tamstos veikimą sustabdyti“.

Balandžio 29 d. kareivių ir darbininkų atstovų Tarybos Vykdomas komitetas svarstė koalicinę ministeriją.

jos įsteigimo klausimą. Buvo karštų ginčų. Už tokios ministerijos steigimą balsavo 22 žm., prieš — 23 žm. ir 8 susilaikė. Koalicinės ministerijos šalininkai tikisi, kad vykdomasis komitetas pripažins tokios ministerijos reikalingumą.

Valstybės Dūmos 11 metų jubiliejus.

Balandžio 27 d. Tauridos Rūmuose buvo iškilmingas visų keturių Valstybės Dūmų atstovų susirinkimas. Susirinkimas praėjo labai gyvai. Suvažiavo daug atstovų, jų tarpe daug buvo pirmosios ir antrosios Dūmos atstovų, kurie senosios caro vyriausybės buvo ištremti į Sibirą į katorgą. Dabar jie po 11 metų grįžo į tuos pačius Tauridos rūmus ir galėjo laisvai pasakyti savo žodį. Svarbiaisiais klausimais jų nuomonės nesiskyrė. Visi pripažino, kad separatinė su vokiečiais taika jokių būdu negalima. Dauguma kalbėtojų aiškino, kad dabartiniu sunkiu metu reikalinga vienybė.

ŠVETUR.

Amerika siunčia Europon 10 pulkų kariuomenės. Kiekviename pulke po 1000 kareivių.

Vokia. Vokia sutiko visus Argentinos reikalavimus dėl nardomųjų laivų pildyti. Tokiu būdu konfliktas tarp Argentinos ir Vokios laikinai nuslugo.

Vokiečių taikos sąlygos. Norvegų laikraštis „Dagens Niheter“ paduoda žinių apie Vokiečių taikos sąlygas. Apie tas sąlygas kancleris Betman Golvegus kalbėjo reichstage. Tarp kito ko ten pasakyta, kad Rusija turi atiduoti Vokijai Kuršą, dalį Kauno ir Vilniaus gubernijų o Vokia iš tų žemių sudarys Valstybę, tokią, kaip Lenkai. Matyti kalbama apie Lietuvą.

Atsišaukimas į lietuvių Katalikus.

Gegužės mėn. 7 (20) dieną viso pasaulio katalikų bažnyčiose bus laikomos pamaldos už Lietuvą ir renkamos aukos karo sunaikintai mūsų Tėvynei.

Kiekvieno lietuvių kataliko širdyje kyla tikro džiaugsmo ir giliausios meilės jausmų prie mūsų Augščiausiojo Ganytojaus šv. Tėvo Benedikto XV, kuris, tėviškos meilės vedamas, nori nušluostyti mūsų ašaras ir padėti mūsų Tėvynei Lietuvai atsikelti iš griuvėsių.

Mes suprantame gerai, kiek gilios reikšmės turi paskelbimas „Lietuvių Dienos“ visame pasaulyje. Lietuvos vardas aiškiai pastatytas pasaulio akys. Mes stovime greta su kitomis karo sunaikintomis tautomis ir drauge su jomis turime teisės reikalauti, kad Lietuvai būtų tinkamai atlyginta už iškentėtus karo vargus. Mes drąsiai galime reikalauti Lietuvai laisvės, nes neteisėta būtų, jei šis karas, nešas žmonių laisvę, paliktų nuskaustus tuos, kurie dėl tos laisvės ypač daug yra kentėję.

„Lietuvių Diena“ viso pasaulio katalikų bažnyčiose duos mums trejopos naudos: katalikų maldos mus stiprins, aukos gydys karo žaizdas, o iškeltas Lietuvos vardas padės mums įgyti senai Lietuvai priklausomą laisvę ir savistovybę.

Mes mokėsime atidėkoti šv. Tėvui už jo tėvišką širdį. Mūsų maldos ir Bažnyčios Galvos meilė bus geriausia padėka šv. Tėvui.

Lietuviai katalikai, gegužės 7 (20) diena yra mūsų diena! Didžiai prasi-kalstumėm, įeigu savo darbu neprisi-dėtumėm, kad toji diena sunaikintai Lietuvai kuodaugiausia padėtų iš vargo pakilti.

Duokime tad kuodaugiausia aukų kiekvienas nuo savęs sunaikintai Tėvynei!

Pasistengkime, be to, kad visose katalikų bažnyčiose būtų kuodaugiausia aukų surinkta!

„Liaudies Sąjungos“ rupestimi visų trijų Rusijos katalikų vyskupijų — Morigilevo, Žitomieriaus ir Saratovo — Ganytojai Vyskupai išleido tam tikrą raštą, įsakydami iškilmingas pamaldas ir ragindami katalikus dėti aukų sunaikinti Lietuvai.

Tai bus atlikta gegužės 7 (20) dieną arba artimiausiam sekmadienį po vyskupų rašto gavimo.

Kviečiame „Liaudies Sąjungos“ narius ir šiaip jau lietuvius katalikus pasistengti, kad jų gyvenamose parapijose kuogeriausiai pavyktų aukų rinkimas sunaikinti Lietuvai.

Tegu kiekvienos parapijos lietuviai katalikai siunčia atstovus į vietos kleboną, prašydami atkreipti ypatingos dėmesį į „Lietuvių Dieną“. Tegu patys pasižada prisidėti darbu prie aukų rinkimo bažnyčiose!

Gyvas žodis, remiamas darbu daug padaro.

Lietuviai katalikai! parodykite, kad mums brangūs Tėvynės reikalai. Pasiestengkite, idant „Lietuvių Diena“ būtų iš tikrųjų mūsų visų diena.

Suvarginta Tėvynė reikalauja iš mūsų darbų.

Padarykite, kad „Lietuvių Dienoje“ kuodaugiausia aukų būtų surinkta mūsų sunaikinti Lietuvai!

„Liaudies Sąjungos“ Centro Komitetas.

Petrapilis,
1917 m. balandžio 24 d.

Karas.

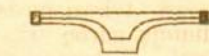
Rusų ir rumunų šonuose žvalgybos. Kaukazo šone. Balandžio 27 d. turkai pradėjo pulti rusus, bet rusai puolimą sulaukė. Tarp Senos ir Penzinikų rusų kariuomenė puolė turkų apkalas ir paėmė juos. Bet sutemus turkai, pasikvietę pasparties, vėl atsiėmė savo apkalas. Rusai perėjo Džalo upę.

Prancūzuose. Nors vokiečiai ir labai daug sutraukė kariuomenės, vieno prancūzų anglų žygiavimo dar nesulaikė. Didelė anglų kariuomenė dideliu plotu pradėjo pulti vokiečius keliu į Laoną. Laonos centralinis vokiečių VII kariuomenės punktas. Strategijos žvilgsniu Laonos labai svarbus kelių punktas, kurie eina į visas puses. Balandžio mėnesyje anglai ir prancūzai įlindo giliai vokiečių pusėn ir tokiu būdu jie arti priejo prie Laono. Generalo Niveleimo kariuomenė iš vienos pusės taip arti priejo prie Laono, kad net vokiečiai pasiskubino jį evakuoti. Pirmiau čia vokiečiai turėjo tik 8 divizijas, bet dabar jų ten penkis kartus daugiau. Mat Gindenburgas suprato, jeigu prancūzų ir anglų kariuomenė, turėdama daugybę arnotų, eis ir toliau, tai vokiečiams būtų labai prastai. Dabar vokiečiai kokių 40 varstų plotu turi apie 350.000 kariuomenės. Septynias dienas prancūzų didžiosios arnotos griovė vokiečių apkalas. Po arnotų šaudymo, prancūzai karštai puolė vokiečius ir tuojau paėmė pirmąsias linijas, kelias tūkstančius imtinių, daugiau nei 100 arnotų ir kitokių karo daiktų. Po to nepasisekimo vokiečiai dar atsiuntė 8 divizijas.

Kraono mūšis visą laiką tęsiasi be jokių manevrų, mat abu priešininkai užima tokias vietas, iš kur jie vienas kita labai gerai mato. Svarbu tad priešininkams paimti sustiprintos linijos. Prancūzų kariuomenė puola vokiečius trimis vietomis. Vidurinė dalis taip ir eina į Laoną. Nežiūrint atkaklių vokiečių anėpuolių, prancūzai paėję prieikin ir susistiprino. Vokiečiai vienok rašo, būk prancūzams nepasisekę puolimas, kad prancūzai nieko nelaimėjo. Bet tai netiesa. Faktas, kad prancūzai paėmė visą Šem de Damo augštumą. Balandžio 27 d. prancūzai žymiai dar pasilinko prieikin ties Ševrės kaimu. Iš viso to galima suprasti kokios skerdynės Laono apylinkėje. Dabar vokiečiai tame nedideliame plote turi apie 44 divizijas kariuomenės. Ginas jie begalo atkakliai, daro po 8 po 10 anėpuolių. Tuo sąjungininkai daug

padeda rusams. Nes dabar rusai menkai galėtų ginties. Rusų broliavimas su vokiečiais labai daug daro blėdės patiems rusams. Vokiečiai sutraukė daugumą kariuomenės prancūzų šonai, nes mato, kad rusų šone nėra jiems pavojaus.

Kerenskis pasakė, kad brolausti tai brolausti visur, bet kituose šonuose argi brolaustasi, pavyzdžiui prancūzų šone?

Pranešimai.

—:O:—

I.

Voronežas. Egzaminai į visas M. Yčo gimnazijų klases atidėti ligi rugpjūčio mėnesio. Pavasarį, gegužės 1 d., bus egzaminuojami tik vietiniai tremtiniai į rengiamąją ir I klasę, nes tuo tarpu nėra vietų bendrabučiuose.

Kol kas paaiškėjusios mokytojų vakansijos: 1) vyrų gimnazijoje — lotynų kalbos 2) merg. gimnazijoje — matematikos ir darbinių (rukodieliję) visose klasėse.

Pageidaujamos taip pat pašymo mokytojos abiem gimnazijoms.

Būtų gera, kad tuojau atsiliėtų iš lietuvių tarpo kandidatų kaip šioms vietoms, taip ir kitų specialybių mokytojai. Gimnazijų direktoriaus adresas: r. Voronež, Халютинская 15.

II.

Ateitininkų centro—pranešimai:

I. Birželio 2 (15) dieną Voroneže bus visų ateitininkų konferencija. Kreipiamės į kuopas ir šiaip išsišlaščius draugus, prašydami neatidėliojant pranešti, kiek viso atsilankys, kad iš anksto galima būtų pasirūpinti vieta, išlaikymu ir kitkuo.

II. Ateitininkai, pasiryžę šiuo sunkiu metu dirbti lietuvių labui, pasiūlo iš savo tarpo įvairių, o ypač liaudies draugijoms, darbininkų. *Centras*. P. S. Salygų, paklausimų paaiškinimų atc. teikia. Voronež, Несловская 46. П. Карвяльсь.

III.

Atsakymas į atitaisymą.

„L. B.“ 27 num. idėtas J. Linarto atitaisymas dėl „Dumblinės“, kad tas veiklas nebuvo uždraustas senosios vyriausybės ir buvęs vaidintas Kaune ir kitur. J. Linartas išveda, kad klaidinama žmonės, „netiesą“ skelbiant. Dėl klaidinimo reikia pasakyti kad ta žinėlė paduota buvo, remiantis faktu. 1914 m. kovo 28 d. p. Vaikui prašant leidimo vaidinti kai kuriuos veikalus, tarp kurių buvo ir „Dumblinė“, ši buvo neleista. Leidimas № 1712 išduotas Kauno gubernatoriumi Kaune. Taigi iš to aiškiai matyti, kad veiklas „Dumblinė“ buvo uždraustas.

J. S.

V.

Teatras. Maskvos Lietuvių Dramos Artistų B — vė šeštadienį š. m. gegužės 6 d. R. T. D. Salėje D. Nikitų g. № 19. vaidina „Undinę“ K. Puidos 3 v. dramą. Režisuoja A. Sutkus.

Direkcija.

VI

Sekmadienį, gegužės mėnesio 7 d. 6 valand. po pietų, Ušakovo Žemietybės Mokyklos salėje (Už Narvos Vartų, Peterhofo plentas № 54); *Tautos Pažangos Partijos Narvos Rajono Kuopa* taiso viešą paskaitą šitokia tema: „Kas galima išgauti Lietuvai diplomatijos keliu“. Skaitys Tautos Tarybos narys Kun. J. Tumas.

Pasibaigus paskaitai ir atsiradus norinčių įstoti į vietinę Tautos Pažangos Kuopą, bus paaiškinta Partijos programa ir taktika.

Paskui bus kalbama apie rinkimus atstovų į Visos Rusijos Lietuvių Seimą nuo Narvos rajono Lietuvių ir apie sutaisymą didelės Lietuvių manifestacijos Lietuvių Seimo atidarymo dieną, butent Gegužės 27 d.

*Tautos Pažangos P-jos
Narvos Vartų Rajono
Kuopos Valdyba.*

VII

1917 m. geg. 11 d. už Nevos Vartų Aleksandrovo klube Šliselburgo prosp. ir Aleksandrovo g-lės kamp., netol Mykolo Archangelo cerkvės taisomas vaikų vakaras.

Vaidins:

1. „Paparčio žiedą“ — 1 v. J. Geniušo pasaka.

2. „Jonuko ligą, 1 v. J. Geniušo komediją.

3. „Melagį ir vagį“ 1 v. J. Geniušo komediją.

Didelis vaikų choras padainuos kelėta liaudies dainelių.

Šokiai lig 3 v. nakties.

Pradžią 7 v. vakaro.

Biliety iš anksto pas J. Geniušą (Maskvos g-tvė № 1 už Nevos Vartų).

Pelnas — vaikų literatūrai leisti.

J. Geniušas.

VIII.

1917 m. geg. 7 d. už Nevos Vartų Aleksandrovo klube (yr. Шлисельбургского пр. и Александровского пер. близ ц. Михаила Архангела) ruošiamas Koncertas — Mitingas „Lietuvių Diena“. Dainuoja J. Adomavičiaus choras. Paskaita, deklamacijos ir šokiai lig 3 val. nakties. Traukiniai eina miestan 4 v. naktį.

Biliety galima gauti iš anksto pas J. Geniušą (Už Nev. V. Maskvos g-tvė № 1), pas Marganavičių (Илоръзная д. 8, кв. 4).

Pradžią 7 v. vakaro. Pelnas skiriamas sugriautos Lietuvos naudai. J. Geniušas.

IX.

Liaudies Sąjungos Incijatyvos Kuopa taiso eilę paskaitų iš visuomenės mokslų srities. Sutiko skaityti profesoriai bei žymieji visuomenės veikėjai, kaip lietuviai taip ir nelietuviai.

Paskaitos bus gegužės 4, 8, 12, 15 ir 18 d. d., pradžią 7½ val. vak., šv. Kotrynos bažnyčios gimnazijos salėje (Nevos prosp. № 52). Įeinant reikia mokėti 25 kap.

X.

Lietuviai Charkoviečiai!

Gegužės 14 d. Lenkų namuose (Gogolio g. № 4) bus „Lietuvių Darbininkų Sąjungos“ rengiamasai vakaras. Suvaids du farsus: „Tarnas įpainiojo“ ir „Neatmezgamas mazgas“. Dainuos choras, vedamas pasižymėjusio Charkove lietuvių choristo Skirgėlos. Bus pasakyta monologai, paskambinta ir tt.

Po programos bus žaidimų ir laktomasis paštas.

Pradžią 8 val vakaro.

Biliety bus galima gauti vietoje. Taip pat galima iš anksto pirkti pas Ilkauską ir stud. Dijoką.

Rengiamosios Komisijos narys

Domas Micuta.

XI

Pamaldos lietuviams-reformatams su komunija bus gegužės 11 d. 2 val. reformatų bažnyčioje, Morskaja 60.

Kun. P. Jokubėnas.

Atitaisymas.

„Rygos Garsas“ № 22 (Priedas), kalbėdamas apie Liaudies Sąjungos įsteigimą, sako 1) į komisiją tos draugijos įstatams sustatyti buvę išrinkta: Kun. Tumas su L. Noreika nuo Tautos Pažangos ir t.t. 2) Liaudies Sąjunga atliktų savo pasižymėjimams tikslams kaip draugija, turinti savo pamate krikščionybę ir t.t.

1) Tautos Pažangos minėtieji žmonės buvo, tiesa, kviečiami į įstatų Komisiją, bet judu atsisakė ir jos darbe nedalyvavo; 2) Tautos Pažangos Partija tuo ir skiras nuo Kr. Dem. ir Kat. Sąjungos, kad, pripažindama religiją pozityviu veiksmu, kr. etiką visų darbų doros mastu, — politikos ir visomenės gyvenime veikia ne kaip kurios bažnyčios nariai ir tame veikime nesivaduoja nei viena konfesija.

Todel ir „Santaros“ № 7 paduotoji paskui „R. Garsą“ žinia, kad į Liaudies Sąjungą įeiną lietuvių partijos, dedančios krikščionybę visuomenės gyvenimo pamatan — bė kitų, ir Tautos Pažangą — netikra.

Redaktorius L. Noreika.

Leidėjas Martynas Yčas.

Prašom mums pranešti, kas žino, **ANTANO KAZLAUSKIO** adresą iš Amerikos. Šiomet per „Liet. Balso“ Redakciją jis buvo atsiuntęs laišką, kurį pasiėmė adresatas. Adreso mums nebeliko.

„Liet. Balso“ Redakcija.

Reikalingas 13—16 m. vaikas-mokinys raudonmedžio dailidės (stolioriaus) dirbtuvei. Sąlygos geros. Захарьевская, 13, кв. 31. Paklausti Putrinskio. 2

JONAS ŽEBRAUSKIS Suv. gub., Pilsviškių kaimo, ieškau Salemono Baltrušio ir Petro Šestanauskio. Гор. Могилевъ, Днѣпровскій пр. № 129. 4—2.

JUOZAS MICKEVIČIUS iš Virbalio, Suv. gub., noriu susirašinėti su giminėmis ir pažįstamais. Городокъ, Виленской губ. и уѣзда Тех. Мастерская № 5. В. 3. С. 4—2.

VIKTORAS LEONAS Kauno gub., Raseinių aps., Šidlavos valsč., ieškau giminių ir pažįstamų. Дѣйств. Армія запасн. батал. Л. Гв. Литовскій полкъ пулеметная команда В. Леонасу. Amerikos laikraš. prašau atsispauzdinti. 4—1.

KASTANTAS RUKAS, Viln. gub., Svecionių aps., Kukutiškių valsč., Rubakunų vienkiemio ieškau giminių ir pažįstamų. Дѣйств. Армія, 9-й пантонный бат. 1 рота. Константину Рукасу. 4—1.

JUOZAPAS STRIUNA ir **DAMINIKAS ŽASINAS** Šiaulių aps., Žirgeliškio kaimo; **MIKOLAS JURKIAVIČIUS** Ukmergės aps., Domantiškių dvaro; **VINCENTAS GURSKIS** Trakų aps., Puzonių kaimo. Mūsų visų adresas: Город. Царское Село, домъ призрабня уѣзчныхъ воиновъ. 1011—1.

JURGIS VAIČIŪNAS Spruntiško kaimo, Naumiesčio aps., ieškau Švedaičių Julijonos ir Marijonos Griškabudžių kaimo giminių ir pažįstamų ir **JONAS DAILIDONIS** iš Murmulių Naujamiesčio valsč., ieškau giminių ir pažįstamų. Mūsų abiejų adresas. Самара, Соборная ул. № 113, кв. 3. Литовскій Комитетъ. 1011—2.

Miesto vaist. SIČIOVKA

Smolensko gub. 15 balandžio atsiliuosuoja vietos: padėjėjo (jos) diena prapulto antra laborator. arba asisten. 2 mokinės su gera praktika — asisten. Turi būti dar bšti ir sveiki, algos 1.75 r. + 50%, 2.45 + 50 kas trečia diena liusi. Kreipties: Сачевка, Смоленской губ. городской Аптека И. Микшиль. 414—1.

MATAUŠAS KAPLIAUCKAS ieškau tėvo Kazimiero Kauno gub., Zarasų aps., Saly par., Nievierių kaimo. Г. Ревель Луйзинтальская ул. № 7, кв. 13. 302—1.

1917 m. gegužės 7 d. kviečiamas

Maskvos Lietuvių Komiteto karo aukoms šelpti

Visuotinis susirinkimas

Valdybos narių rinkimams. Komiteto nariais galima įsirašyti iki gegužės 5 d. įsirašiusiems Komiteto nariais iki š. m. balandžio 29 d. bus išsiųsti atskiri pakvietimai. Tiems gi, kurie įsirašys vėliau kaip balandžio 29 d. atskirų pakvietimų nebus sinntinėjama.

VALDYBA.